

โกนผมไฟให้ลูก ใช้อะไรบ้าง พิธีโกนผมไฟ มีขั้นตอนอย่างไร

ดูแลลูกตามช่วงวัย

บทความ

เม.ย. 9, 2024

6 นาที

โกนผมไฟ ให้ทารกหลังคลอด พิธีกรรมแบบไทยที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น แม้ว่ายุคสมัยนี้จะมีไม่มากแล้ว แต่บางครอบครัวก็ยังสืบทอดและยังทำพิธีนี้กันอยู่ ด้วยความเชื่อในการรับขวัญทารกแรกคลอดที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ของบ้าน มีญาติผู้ใหญ่ คนใกล้ชิดที่เคารพนับถือมาอวยพร เสริมสิริมงคลให้กับลูกน้อย ให้อยู่ดีมีสุข เติบโตเลี้ยงง่าย พิธีโกนผมไฟนี้จะมีขั้นตอน และพิธีที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่

สรุป

- โกนผมไฟ เป็น พิธีกรรม ความเชื่อที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณนานมา เป็นการรับขวัญ และอวยพรให้ทารกที่คลอดออกมาให้พบเจอแต่สิ่งดี ๆ อีกทั้งยังเชื่อว่า การโกนเอาผมที่อยู่ในท้องแม่ตลอด 9 เดือน ที่มีคราบไขมันนั้น เป็นการทำความสะอาดให้หนังศีรษะ ให้มีผมงอกใหม่มาทดแทน
- โกนผมไฟ ยังนิยมทำกันอยู่ แม้จะไม่มากเท่ากับในสมัยโบราณแล้วก็ตาม พิธีโกนผมไฟในแต่ละภูมิภาค พื้นที่จะมีการเตรียมของ หรือขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป
- โกนผมไฟ เป็นพิธีกรรมตามความเชื่อมาตั้งแต่โบราณ บางครอบครัวอาจไม่นิยมทำพิธีนี้แล้วก็ได้ส่งผลเสียกับทารก และครอบครัวแต่อย่างใด
- หลังโกนผมไฟเสร็จแล้ว คุณพ่อคุณแม่ควรดูแลหนังศีรษะทารก ไม่ปล่อยให้หนังศีรษะแห้งหรือเย็นจนเกินไป

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- โกนผมไฟ คือพิธีอะไร
- โกนผมไฟให้ลูก ก่อนหรือหลังอายุ 1 เดือนได้ไหม
- ไม่ทำพิธีโกนผมไฟให้ลูก จะเป็นอะไรไหม
- ทำไมต้องหาฤกษ์โกนผมไฟให้ลูก
- พิธีโกนผมไฟ ต้องนิมนต์พระกี่รูป
- โกนผมไฟใช้อะไรบ้าง เตรียมได้เองไม่ยาก

- ขั้นตอนการโกนผมไฟให้ลูกน้อย
- เคล็ดลับดูแลผมและหนังศีรษะให้ทารก หลังโกนผมไฟ

โกนผมไฟ คือพิธีอะไร

การโกนผมไฟ หรือที่เรียกว่าทำขวัญเดือน เป็นพิธีกรรมที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาล เชื่อกันว่าเมื่อเด็กคลอดออกมา เข้ามาอยู่กับครอบครัวได้ครบ 1 เดือน เด็กนั้นแข็งแรงปลอดภัยแล้ว ก็จะทำพิธีโกนผมไฟและทำขวัญเดือน และยังเป็นการโกนผมเอาผมที่ติดตัวมาตั้งแต่ในครรภ์ เพราะคนโบราณเชื่อว่าผมที่ติดมากับครรภ์แม่นั้นไม่สะอาด มีทั้งคราบไขมัน สิ่งปฏิกูลต่าง ๆ จะได้เอาสิ่งสกปรกออกให้หมด เพื่อผมที่ไ้งอกใหม่จะได้สะอาดแข็งแรง ในบางพื้นที่ อาจมีการเหลื่อมผมไว้หย่อมเล็ก ๆ กลางกระหม่อม เพื่อป้องกันความเย็นสัมผัสกระหม่อมของทารก เพราะกระหม่อมทารกนั้นบาง อาจไม่สบายได้ง่าย

โกนผมไฟให้ลูก ก่อนหรือหลังอายุ 1 เดือนได้ไหม

ตามพิธีกรรมที่ยึดถือกันมาในสมัยก่อนนั้น การโกนผมไฟ จะทำเมื่อทารกอายุคลอดออกมาครบ 1 เดือน เหมือนเป็นการทำขวัญว่าทารกน้อยได้อยู่รอดปลอดภัยมาเป็นสมาชิกในบ้าน เป็นคนโดยสมบูรณ์แล้ว แต่ในยุคสมัยนี้ที่เปลี่ยนไป การโกนผมไฟลูกอายุครบ 1 เดือน นั้นอาจยังมีอยู่ แต่ไม่ได้ทุกบ้านที่จะทำ อยู่ที่ความสะดวก ของแต่ละครอบครัวมากกว่า

ไม่ทำพิธีโกนผมไฟให้ลูก จะเป็นอะไรไหม

ในความเชื่อพิธีกรรมโกนผมไฟนี้ ทำเพื่อ รับขวัญทารกที่อยู่รอดปลอดภัยมาจนครบ 1 เดือน และเพื่อชำระล้าง เอาเส้นผมที่อยู่ในครรภ์ออกไปจากตัวเด็ก มีการนิมนต์พระสงฆ์มาขลิบผม และเจริญพระพุทธมนต์ ประกอบพิธีเพื่อความสิริมงคล มีญาติพี่น้อง ปู่ย่าตายาย อวยพรให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข ทำให้ครอบครัวอุ่นใจว่าได้ประกอบพิธีกรรมให้ทารกอย่างสมบูรณ์ และมีความเชื่อว่าจะเติบโตอย่างแข็งแรง ไม่เจ็บไม่ไข้ หากบางครอบครัวไม่สะดวกที่จะทำพิธีโกนผมไฟให้ลูก ก็ไม่ได้ส่งผลอันตรายใด ๆ ต่อสุขภาพของทารก หรือส่งผลเสียให้กับครอบครัว เพราะเป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาเท่านั้น

ทำไมต้องหาฤกษ์โกนผมไฟให้ลูก

การหาฤกษ์ หวันดีในการประกอบพิธีกรรมนั้น ในโบราณรุ่นปู่ย่า ไม่ว่าจะกระทำพิธีอะไร ก็จะมีหาวันดี วันที่เหมาะในการประกอบพิธีกรรมเสมอ เชื่อว่าเป็นมงคลแก่งาน และคนที่ประกอบงานนั้น ๆ

พิธีโกนผมไฟ ต้องนิมนต์พระกี่รูป

พิธีโกนผมไฟในสมัยก่อน นิมนต์พระสงฆ์ 5 รูป หรือ 9 รูป หรือตามศรัทธา

โกนผมไฟใช้อะไรบ้าง เตรียมได้เองไม่ยาก

1. กรรไกร ใบมีดโกน
2. ไบบัว หรือไบบอน
3. พานสำหรับรองไบบัว
4. สายสิญจน์
5. สังข์สำหรับใส่น้ำพระพุทธรณ์
6. กระจ๊ะเจิม หรือแป้งเจิม

ขั้นตอนการโกนผมไฟให้ลูกน้อย

1. หากฤกษ์ยามยามดีในการโกนผมไฟ โดยเอาวัน เดือน ปี เกิดลูก หาววันที่ดีที่เหมาะสมกับลูก
2. นิมนต์พระสงฆ์ 5 รูป หรือ 9 รูป
3. เชิญญาติผู้ใหญ่ ญาติพี่น้อง เพื่อมาขลิบผมไฟ รับขวัญหลาน
4. เมื่อถึงวันทำพิธี พ่อแม่ของเด็ก จุดเทียนหน้าพระพุทธรูป
5. นำสาวยัญจน์ล้อมตัวเด็กไว้ นิมนต์พระผู้ใหญ่ทำพิธีหลังนำพระพุทธรูปมนต์ด้วยสังข์ที่เตรียมไว้ รดน้ำมนต์ที่ศีรษะ และขลิบ ผม เจิมหน้าผากด้วยกระแจะหรือแป้ง ผูกข้อมือ พระสงฆ์ทุกรูปสวดชยันโต 3 จบ
6. เส้นผมที่ขลิบแล้วให้วางบนใบบัว
7. เมื่อพระผู้ใหญ่ขลิบผม ผูกข้อมือให้เด็กแล้ว ให้ญาติผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่ และญาติ ๆ (ตามลำดับอาวุโส) ขลิบผมให้พร รับขวัญกับเด็กเพื่อความสิริมงคล
8. นำเส้นผมไปลอยที่แม่น้ำ แล้วอวยพรให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข ให้ผู้ใหญ่ที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้มิดโกน มาโกนผมที่เหลือให้หมดจด
9. พระสงฆ์สวดอนุโมทนา พ่อแม่กรวดน้ำ เป็นอันเสร็จพิธี

เคล็ดลับดูแลผมและหนังศีรษะให้ทารก หลังโกนผมไฟ

1. ใช้แชมพูสูตรอ่อนโยน

สำหรับเด็กแรกเกิด เลือกแชมพูสูตรอ่อนโยนต่อหนังศีรษะ ผลิตจากส่วนผสมธรรมชาติเป็นหลัก ไม่ใส่สีน้ำหอม ไม่เติมสี เป็นแชมพูสำหรับเด็กทารกโดยเฉพาะ

2. จับศีรษะลูกอย่างเบามือ

เมื่อโกนผมไฟแล้ว จะมองเห็นกระหม่อมของทารกเต้นดูบ ๆ ที่ยังปิดไม่สนิทได้ชัดเจนขึ้น หากมีความจำเป็นต้องจับต้องศีรษะลูก ไม่ควรวิตกกังวล ควรจับอย่างเบามือ กระหม่อมของทารกส่วนหลังจะปิดเมื่อ 6 เดือน กระหม่อมส่วนหน้านั้นจะปิดเมื่ออายุ 1 ปี 6 เดือน ถึง 2 ปี

3. ไม่ปล่อยให้หนังศีรษะแห้ง และเย็นจนเกินไป

หากพบว่าหนังศีรษะที่คราบไขมันเหมือนรังแค ไม่ควรแกะเกา ควรใช้ น้ำมันมะกอกบริสุทธิ์ ทาเบา ๆ แล้วทิ้งไว้ 5-10 นาที แล้วล้างออกด้วยแชมพูสำหรับทารก

การโกนผมไฟ แม้เป็นพิธีกรรมที่ยึดปฏิบัติมานาน แต่ไม่ได้มีกฎตายตัวหรือบังคับว่าต้องทำ ขึ้นอยู่

กับความเชื่อ ความสะดวกของแต่ละบุคคล พิธีโกนผมไฟนี้จะมีขั้นตอนที่แตกต่างออกไป ขึ้นอยู่กับความเชื่อในพื้นที่นั้น ๆ บางบ้านมีขั้นตอนง่าย ๆ ทำกันเองในหมู่ญาติ โดยไม่มีการนิมนต์พระ หรือบางบ้านก็พาทารกน้อยไปทำพิธีที่วัดขึ้นอยู่ที่ความสะดวก ไม่ว่าจะพิธีโกนผมไฟจะแตกต่างกันไป แต่ก็ล้วนมาจากพื้นฐานความรัก อยากเพิ่มความเป็นสิริมงคลให้กับทารกที่เป็นสมาชิกใหม่ของบ้าน

*นมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมทั้ง แอลฟาแล็ค [แอลฟาแล็คตัลบูมิน] และ สฟิงโกไมอีลิน

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่ให้นม

- สฟิงโกไมอีลิน และ แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน คืออะไร สำคัญอย่างไรต่อสมองลูกน้อย
- DHA สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองของลูกน้อย
- 2'-FL คืออะไร ? รู้จัก 2'-FL โอลิโกแซคคาไรด์ในนมแม่ (HMOs)
- โพรไบโอติกส์ (Probiotics) จุลินทรีย์ที่พบได้ในนมแม่ มีประโยชน์กับลูก
- พรีไบโอติกส์ มีส่วนช่วยพัฒนาสมองในเด็กทารก
- นานนมเหลือง ที่มี แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองจากแม่สู่ลูก
- เทคนิคเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สูดยอดสารอาหารจากแม่สู่ลูก
- เพิ่มน่านมคุณแม่ ด้วยการกระตุ้นน่านม จากธรรมชาติ ดีกับคุณแม่และลูก
- นมแม่อยู่ได้กี่ชม นานนมแม่เก็บได้นานแค่ไหน เก็บรักษาอย่างไรให้ถูกวิธี
- อาการทารกหิวนม สัญญาณจากลูกน้อย ที่คุณแม่สังเกตเองได้
- เด็กแรกเกิดกินนมกี่ออนซ์ ถึงจะดีที่สุด ปริมาณเท่าไรถึงเรียกว่าพอดี
- วิธีจับลูกเรือ ทำอุ้มเรือช่วยให้ลูกสบายท้อง หลังลูกอึนม
- คัดเต้านมทำยังไงดี คัดเต้าก็วันหาย พร้อมวิธีบรรเทาอาการนมคัด
- เจ็บหัวนม หัวนมแตก อาการเจ็บหัวนม ต้องรักษาอย่างไร ให้นมลูกต่อได้ไหม

อ้างอิง:

1. พิธีการไว้จุก และโกนจุกของเด็กไทย, กองวรรณกรรมประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร
2. พิธีชีวิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
3. ฤกษ์งาม ยามดี, การปกครองท้องถิ่น
4. เคลียร์ปัญหา...อาการแพ้ยาสระผม & สบู่ของลูกน้อย, โรงพยาบาลเปาโล
5. 5 ผื่นแพ้ของลูกน้อย พบบ่อย...แต่รับมือได้, โรงพยาบาลกรุงเทพ
6. ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารก, โรงพยาบาลกรุงเทพ

อ้างอิง ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์

โปรโมชั่น